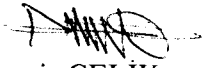

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2789
Tarih: 05.03.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'deki mayınlı arazilerin araştırılarak bu arazilerin mayınlardan temizlenmesi ve bu arazilerin tarımsal üretime kazandırılması ile petrol ve doğalgaz üretimi potansiyelinin belirlenmesine yönelik olarak Anayasanın 98. İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Demir ÇELİK

Muş Milletvekili

GEREKÇE

1950'li yıllardan itibaren kaçakçılığın önlenmesi amacı ile Türkiye sınırlarında bulunan araziler kamulaştırılarak Milli Emlak arazisi statüsü kazandırılmış ve bu arazilere mayın döşenmesine karar verilmiştir. Esasında sınır arazilerine mayın döşenmesi yalnızca kaçakçılık faaliyetlerinin engellenmesi amacı ile açıklanamaz.

2. Dünya Savaşı sırasında çok miktarda savaş teçhizatı üretilmiştir. Üretilen bu teçhizatın büyük bir kısmını da mayınlar teşkil etmektedir. 1945 yılında savaşın son bulması ve ardından başlayan soğuk savaş dönemi, ele geçirilen ve elde kalan savaş teçhizatı stoklarının eritilmesi için önemli bir fırsat yaratmıştır. Bu savaş stokunun bir kısmı Kore Savaşı sırasında kullanılmış, fakat yinede kayda değer sayıda ihtiyaç fazlası stok malzeme elde kalmıştır. İsrail Devletinin kurulması sonrasında Arap ülkelerinde gelişen, petrolün millileştirilmesi çabalarının başarısızlığı, başta mayınlar olmak üzere, elde kalan savaş teçhizatının parasal maliyetinin Soğuk Savaş sınırlarının iki tarafında yerleşik ülkelere karşılanmasına neden olmuştur. 1952 yılında Türkiye'nin NATO'ya katılması ile birlikte Türkiye'de Soğuk Savaşın tarafı olmuş ve bu etki ile sınırlarına mayın döşemeye başlamıştır.

Sınırlara döşenen mayınlar Soğuk Savaş sınırına yerleşik ülkelerin birbirleri ile ekonomik, ticari ve sosyal ilişkilerinin geniş ölçüde dondurulmasına neden olmakla beraber, aynı zamanda sınırdaş ülkelerin ticaret yolu ile birbirlerinin ekonomik kalkınmasına destek olmaları olasılığını da ortadan kaldırmıştır. Komşu ülkeler ile sınırda yapılabilecek ticaret olanaklarının ortadan kalkması, bu bölgelerde kaçakçılık faaliyetlerinin artmasına neden olmuştur. Bununla birlikte, kamulaştırılarak mayınlı arazilere dönüştürülen toprakların sahip olduğu tarımsal üretim potansiyeli ile petrol ve doğalgaz üretimi sayesinde elde edilecek ihracat gelirlerinden de yoksun kalmıştır. Bu anlamı ile bu arazilerden elde edilecek üretimin bir bölümü ithalat yolu ile sağlanmış, gelinen noktada hem petrol ve silah hem de gıda yönünden dışa bağımlılık artmıştır. Aynı zamanda söz konusu mayınlı araziler bahsi geçen olumsuzluklarının yanında yüz binlerce kişinin ölümüne veya yaralanmasına da neden olmuştur.

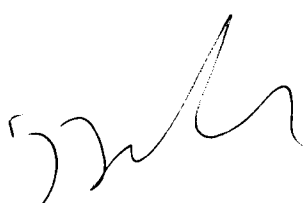
Günümüzde sınırların çok daha etkin bir biçimde korunması ileri teknoloji sayesinde mayınlar olmadan da mümkündür. Bu anlamıyla sınırlarda atıl durumda olan arazilerin yeniden değerlendirilerek ekonomiye kazandırılmaları önem arz etmektedir. 1950'li yıllardan sonra Türkiye-Suriye sınırına 216 bin dönümlük bir alana yaklaşık 615 bin adet anti personel mayını döşenmiştir. Bu arazilerin genişliği tarımsal üretim açısından Aydın'daki tarım arazilerinin iki katı büyüklüğündedir. Ayrıca Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) yaptığı petrol arama çalışmalarında sınırlardaki mayınlı alanlar da dâhil, belirlenen ve bazıları Suriye'deki yatakların devamı olan 6 adet sahadan bugüne kadar 17,3 milyon varil petrol üretilmiştir. Hala bu sahalardan alınabilir petrol rezervi 25,7 milyon varildir. Bu rezervin yaklaşık olarak 2 milyon varillik kısmı mayınlı alan altında kalmaktadır. Şayet mayınların temizlenmesi sağlanırsa bu bölgedeki çalışmalar hızlanacak ve aynı zamanda maliyetler de aşağıya çekilerek ekonomiye büyük katkı sağlanmış olacaktır.

Türkiye'nin de taraf olduğu ve 18 Eylül 1997 tarihinde imzalanan Ottawa sözleşmesine göre taraf ülkeler tüm mayınlı toprakların mayından arındırılması ve mayın stoklarının eğitim amacı ile kullanılacak bölümü dışında kalanların imhasını ön görmektedir. Bu sözleşme gereğince yalnızca sınırlardaki mayınlar değil, stoklarda kalan mayınların da imha edilmesi söz konusudur.

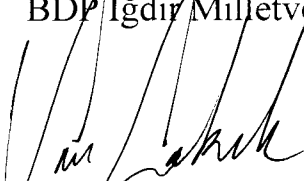
Bu bağlamda Türkiye'deki mayınlı arazilerin araştırılarak bu arazilerin mayınlardan temizlenmesi ve bu arazilerin tarımsal üretime kazandırılması ile petrol ve doğalgaz üretimi potansiyelinin belirlenmesine yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.

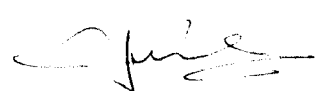
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

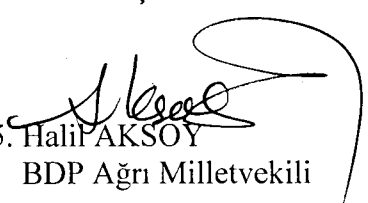
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı ŞAKIK
BDP Muş Milletvekili

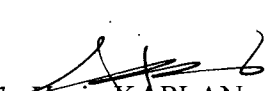
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

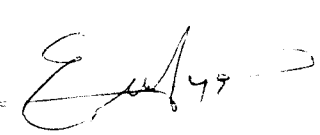
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

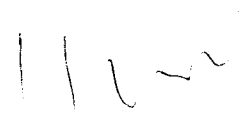
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

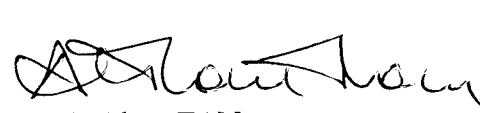
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

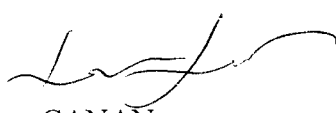
10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

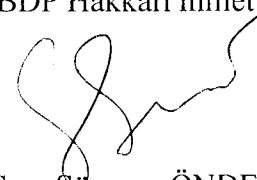
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

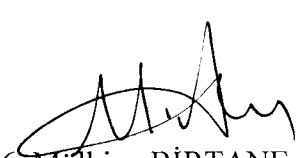
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

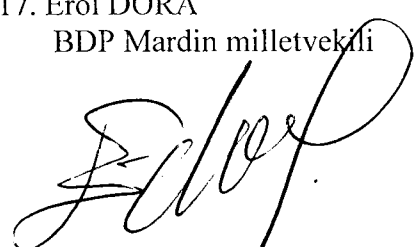
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

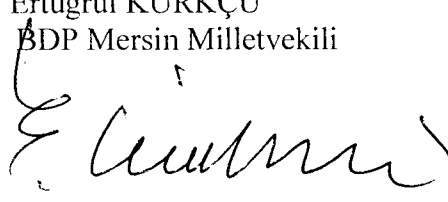
15. Sebnat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdağ UÇER
BDP Van Milletvekili